

Преосвященний владика Ярослав (Приріз), Єпископ Самбірсько - Дрогобицький

У березні 2014 р. Б. світ вшановує 200-річницю від дня народження українського поета, письменника, художника, фольклориста, етнографа, а насамперед – великого сина українського народу Тараса Шевченка. Щоб усвідомити, ким є для українців Тарас Шевченко, достатньо лише пригадати, що вже в кінці XIX – в першій половині XX століть практично в кожній українській хаті поряд з іконами часто поміщали портрет великого Кобзаря, а його знаменитий «Кобзар» вчили напам'ять, за ним училися читати... І по сьогодні серед українців, напевне, не знайдеться нікого, хто б не читав хоча б одного Шевченкового твору. Це свідчить про те, що він зробив велетенський вплив на уми і серця українців.

Хоч Шевченко не був політиком, проте на його ідеях виховувались і виховуються громадські організації і партії. Він не був полководцем, але його слово мобілізувало і мобілізує мільйони українців до боротьби за власні права і свободи та людську гідність. Він не прагнув бути пророком, проте своїм могутнім словом, як Мойсей, вивів свій народ з «єгипетського» ярма, хоча сам так і не побачив землі обітованої. Він не був дипломатом, але своєю відомою по всьому світі творчістю здобув для України та українців належне визнання та пошану. Він не був церковним проповідником, але своєю широю вірою в Бога, дитячою відданістю Творцеві, гарячими віршами-молитвами вже два століття вчить нас молитися.

Молитва – це невід'ємний елемент поклоніння Богові, віра в якого завжди вирізняла український народ та була, безумовно, присутня і в житті Шевченка. Відомо, що Великий Кобзар вже з дитинства знав Святе Письмо і був вихований у релігійному дусі. З-посеред біблійних книг йому особливо подобався Псалтир.ÂÂÂÂÂÂ

Зараз у незалежній Україні по-новому відкриваємо релігійні мотиви Шевченкових творів, які свого часу чи то спотворювалися, чи то замовчувалися імперською пропагандою. Творчість Тараса Шевченка рясніє зверненнями до Бога, пронизана християнським світосприйняттям та зацікавленням релігійною тематикою.

У багатогранній поетичній спадщині поета молитва має віршовану форму. У своєму діалозі з Богом Шевченко часто обирає позицію старозавітного молільника, переживає за важку долу свого народу, нарікає на суспільні негаразди або страждання окремої людини, зокрема і власні. Показовою в цьому плані є добірка його молитовних текстів у «Давидових псалмах», якими він наслідує біблійні гімни. Ось приклад Шевченкової псаломної молитви:

Помолюся Господеві

Серцем садиноким

І на злих моїх погляну

Незлим моїм оком

(Т. Шевченко, Давидові псалми, 53).

Сьогодні, в умовах складних процесів нашого державотворення, коли після затяжної і гострої суспільно-політичної кризи зовнішній агресор вчергове віроломно зазіхає на соборність України, залишаються актуальними заповіді Тараса Шевченка. Згадаймо, як він писав:

Борітеся — поборете,

Вам Бог помагає!

За вас правда, за вас слава

І воля святая!

(Т. Шевченко, Кавказ).

У ці непрості для нашої Батьківщини дні нас особливо має надихати й (назовімо її так) «патріотична молитовність» Шевченка:ÂÂÂÂÂÂ

Свою Україну любіть,

Любіть її во время люте,

В останню, тяжкую минуту

За неї Господа моліть.

(Т. Шевченко, Чи ми ще зійдемося знову?..).

Актуальним для нас є й заклик Шевченка до єднання в ім'я утвердження нашої незалежної України:

Обніміте ж, брати мої,

Найменшого брата, –

Нехай мати усміхнеться,

Заплакана мати....

Обніміться, брати мої,

Молю вас, благаю!

(Т. Шевченко, І мертвим, і живим...).

Український народ, душа якого є християнською, не повинен ні в якому разі забути цих релігійно-патріотичних мотивів творчості Великого Кобзаря і на них будувати основи своєї державності. Як і Шевченко, ми також маємо твердо покладатись на Бога, щоб дожити до часу здійснення Шевченкових ідеалів свободи і любові, коли:

Врага не буде, супостата,

А буде син, і буде мати,

І будуть люди на землі.

(Т. Шевченко, І Архімед, і Галілей).

Преосвященний владика Ярослав (ПРИРІЗ) «Актуальність слова великого Кобзаря» // СЛ
ОВО № 1 (57) 2014, с.2-3